RUOTSIN SUOMALAINEN!

MINÄ OLEN

NRO 12
VUOSI
2016

Göteborgin ruotsin-suomalainen neuvosto

Suomalainen torstai kannustaa senioreita

REPORTAASI:

Kielipaketti innostaa monikieli-syyteen

HENKILÖKUVA:

Heli van der Valk Göteborgin kunniakonsuli

Göteborgs Stad

Seitsemän pikakysmystä: Maria Balaban

TEKSTI: SANNA POSTI SJÖMAN
VALOKUVA: LO BIRGERSSON

»Kieli tulee nähdä rikkautena ja sen käyttöön pitää kannustaa «

Maria Balaban

Ikä: 42 voutta
Asuu: Hisings Kärra
Perhe: Mies ja 12-, 10- ja 4-vuotiaatlapset
Ammatti: Suomen kielen hallintoalueen suunnittelujohtaja

Hei Maria Balaban, suomen kielen hallintoalueen suunnittelujohtaja. Kerro itsestäsi!

Olen naimisissa, minulla on kolme lasta ja asun Kärrassa. Viihdyn ulkoilmassa, oleskelen mielelläni metsässä ja luonnossa lasten kera. Käytän paljon aikaa lasteni läksyissä auttamiseen ja perheen yhdessäoloon. Olen koulutukseltani sosionomi. Olen aiemmin työskennellyt 20 vuotta sosiaalipalvelun piirissä monilla eri alueilla ja monissa viroissa. Tahdoin uusia haasteita, uusia virka-alueita ja hain tätä virkaa, koska asiat, joiden parissa tässä työskentelen, ovat mielestäni tärkeitä ja lähellä sydäntäni.

Millaisten kysymysten parissa työskentelet?

Tähtäimessäni ovat etupäässä esikoulu ja koulu, vanhustenhoito sekä kulttuuri. Työni vaatii yhteistyötä ja toimintaa monien eri tahojen kanssa ja tärkein tehtäväni onkin dialogi ja yhteistyö ruotsinsuomalaisen neuvoston kanssa. Tuomme esille ruotsinsuomalaista perspektiiviä. Työni sisältää myös kotisivumme ”suomeksi” päivittämistä.

Mitä sinulla on juuri nyt meneillään?

Meillä on vanhustenhoidon alalla prosessinjohtaja ja tarvitsemme samankaltaisen viran myös esikoulun ja koulun puolelle, eli yhden koko kaupunkia kattavan viran. Olen mukana myös työryhmässä nimeltä Suomi Finland 100 vuotta. Se on Suomen itsenäisen valtion 100-vuotisjuhlaprojekti.

Mitkä ovat tämän hetken suurimmat ruotsinsuomalaista vähemmistöä koskevat haasteet?

Yhteyden saaminen ruotsinsuomalaisiin. Meidän täytyy päästä useampien tietoisuuteen, ennen kaikkea heidän, jotka ovat syntyneet tai kasvaneet Ruotsissa ja joilla suomen kieli ei tule yhtä luonnollisesti tai jotka eivät lainkaan puhu suomea, mutta haluavat mahdollisuuden käyttää kieltä ja perehtyä kulttuuriinsa, itsensä sekä lastensa vuoksi. Kysymyksestä tulee usein ajankohtainen kun itse saa lapsen. Silloin taustasta ja identiteetistä tulee tärkeämpiä, samoin siitä, että lapset osaavat puhua isovanhempiensa kanssa ja että itse osaa puhua äidinkieltään lastensa kanssa.

Puhutaan paljon siitä, miten suomen kielen taidon voi Ruotsissa säilyttää. Mitä ajatuksia tämä sinussa herättää?

Kysyntää pitää lisätä ja esikouluihin, kouluihin ja vanhustenhoitoon on saatava lisää resursseja. Meillä tulee olla enemmän suomen kieltä puhuvia henkilöitä, jotka kannustavat muitakin ruotsinsuomalaisia puhumaan ja tukemaan toisiaan suomen puhumisessa. Kieli tulee nähdä rikkautena ja sen käyttöön pitää kannustaa.

Kerro hieman omista siteistäsi Suomeen!

Olen syntynyt Suomessa ja tulin pienenä Ruotsiin vanhempieni kanssa suuren työvoimamuuton aikoihin. Suurin osa sukulaisistani asuu Suomessa. Me pidämme säännöllisesti yhteyttä ja käymme toistemme luona kylässä. Minulle on ollut suuri etu siitä, että olen puhunut suomea niin esikoulussa kuin koulussakin ja olen pystynyt näin ollen säilyttämään suuren osan kielitaidostani. Uuden tehtäväni myötä suomenkielentaitoni on parantunut ja se on hauskaa!

Miten tulee toimia, jos haluaa olla mukana ja vaikuttaa ruotsinsuomalaisten asioihin?

Paras tapa on olla yhteydessä eri viiteryhmiin. Ruotsinsuomalaisella neuvostolla on avoin kokous 18.10. klo 18.00 Kaupunginkirjastossa.

Sisältö

nro 12 2016

4 Ruotsinsuomalaisten oikeudet

5 Göteborgin Kaupungin ruotsinsuomalainen neuvosto

8 Henkilökuva: Heli van der Valk

11 Kielipaketti innostaa monikielisyyteen

MINÄ OLEN RUOTSIN SUOMALAINEN!

Minä olen ruotsinsuomalainen on Göteborgin Kaupungin suomen kielen hallintoaluetyön tiedotuslehti kaikille Göteborgin routsinsuomalaisille ja muille askkaille sekä kaupungin työntekijöille.

Vastaava julkaisija: Maria Balaban
Päätoimittaja: Sanna Posti Sjöman
Kansikuva: Lo Birgersson
Byline-valokuva: Julia Sjöberg
Ulkoasu: Grafiska gruppen
Paino: Sandstens Tryckeri AB
Ilmestyminen: kolmannesvuosittain

MILJÖMÄRKT TRYCKSAK 341253

Olen ollut virassani kymmenen kuukautta. Ensimmäiset kuusi kuukautta olivat todella intensiivisiä, työskentelin uusien työtehtävien ja rutiinien parissa, opin tuntemaan paljon uusia ihmisiä ja perehdyin uusiin aiheisiin. Olen itse ruotsinsuomalainen ja ruotsinsuomalaisuus on lähellä sydäntäni. Vaikeinta työssäni on olla kärsivällinen silloin, kun työ etenee hitaasti. Niiden oikeuksien, joita ruotsinsuomalaiset yhtenä viidestä kansallisesta vähemmistöstä omaavat, laittaminen käytäntöön vie nimittäin paljon aikaa. Tärkeintä on kumminkin se, että asiat menevät eteenpäin. Ja se, että me, jotka työskentelemme näiden asioiden parissa, tuemme Göteborgin Kaupungin ja eri kaupunginosien toimintoja sekä niiden kehittämistä.

KÄYNNISTIMME SYKSYLLÄ uuden tiedotuskampanjan, jossa kerromme, mitä Göteborgin kuuluminen suomen kielen hallintoalueeseen käytännössä tarkoittaa. Tahdomme myös luoda enemmän kysyntää kaupungin palveluille. Vierailemme eri kaupunginosissa kertomassa oikeuksista ja teemme yhteistyötä esikoulujen, koulujen, vanhustenhoidon, sekä muiden strategisesti tärkeiden tahojen kanssa. Jaamme myös ilmaista kielipakettia (josta voit lukea lisää toisaalla tässä lehdessä) tukeaksemme ruotsinsuomalaisia lapsiperheitä.

KULTTUURILLA ON myös tärkeä rooli kielen elvytyksessä. Olemme järjestäneet ”suomalaisia torstaita” ja tapahtumia, joissa suomalaiset sotalapset ovat kertoneet kokemuksistaan. Olemme myös järjestäneet Mukulat-päivän, jossa lapset ovat saaneet laulaa, katsoa teatteria ja kuunnella runoja. Olemme auttaneet ruotsinsuomalaisia kirjailijoita esittäytymään uudelle lukijakunnalle ja järjestäneet lukuprojekteja, joissa eläkeläiset lukevat satuja lastenlapsille. Kaupungin tarjonnasta löytyy lapsikuoroja, tanssia ja monia muita aktiviteettejä meille ruotsinsuomalaisille, suomen kielellä!

KEHOTAN TEITÄ kaikkia puhumaan suomea toistenne kanssa. Puhukaa lastenne ja lastenlastenne, ystävienne ja työkavereidenne kanssa suomea. Mitä enemmän me kaikki puhumme suomea, sitä useammin uskallamme sitä puhua ja sitä useampi meistä myös uskaltaa puhua. Kielen elvyttäminen on täysin mahdollista, mutta se edellyttää, että kieltä puhutaan ja kuunnellaan, että sillä leikitään ja lauletaan, usein ja paljon. Jos sinulla on hyviä vinkkejä tai ideoita suomalaisista sovelluksista, peleistä, elokuvista tai kirjoista, joista tahtoisit meille kertoa, lähetä meiliä osoitteeseen: suomeksi@stadshuset.goteborg.se

NYT OLEMME viimein julkaisseet *Minä olen ruotsinsuomalainen* - lehden uuden numeron! Olen ymmärtänyt, kuinka tärkeä tämä lehti on teille lukijoille ja tässä se nyt on! Toivon, että pidätte sen sisällöstä. Ja hei, levittäkää mielellään tätä lehteä eteenpäin kun olette lukeneet sen!

Maria Balaban
Göteborgin Kaupungin suomen kielen hallintoalueen suunnittelujohtaja

Ruotsinsuomalaisten oikeudet Göteborgissa

Göteborg on kuulunut 1. helmikuuta 2011 lähtien suomen kielen hallintoalueeseen. Tämä antaa kunnan ruotsinsuomalaisille asukkaille oikeuksia, jotka perustuvat kansallisista vähemmistöistä ja vähemmistökielistä säädettyyn lakiin (2009:724), joka astui voimaan 1. tammikuuta 2010. Nämä ovat oikeutesi:

Esikoulu
Sinulla on oikeus saada kokonaan tai osittain suomenkielistä esikoulutoimintaa. Lapsen kotikielellä ei ole merkitystä. Esikoulun rehtori vastaa opetuksen järjestämisestä.

Äidinkielen opetus peruskoulussa ja lukiossa
Sinulla on oikeus saada äidinkielen opetusta peruskoulussa ja lukiossa koululain mukaisesti. Myös sinulla, jolla ei ole suomen kielen perustaitoja, on oikeus saada suomen kielen äidinkielen opetusta peruskoulussa koululain päivityksen myötä (2015-07-01).

Vanhustenhoito
Sinulla on oikeus saada kokonaan tai osittain suomenkielistä vanhustenhoitoa. Avuntarpeenkäsittelijä tekee arvioinnin avuntarpeesta.

Asiointi kunnan kanssa
Sinulla on oikeus käyttää suomen kieltä ollessasi yhteydessä kuntaan niin suullisesti kuin kirjallisestikin. Kunnanviranomaisen päätöksestä on oikeus saada suomenkielinen käännös kirjallisesti. Kunnalla on oikeus päättää missä ja milloin kuntalaisia palvellaan suomen kielellä.

Kulttuuri ja kieli
Göteborgin Kaupungin tulee suojella ja edistää suomen kielen käyttöä ja ruotsinsuomalaista kulttuuria. Lasten kulttuuri-identiteetin kehittäminen ja äidinkielen käytön tukeminen on erityisen tärkeää.

Neuvonpito
Göteborgin Kaupungin tulee antaa ruotsinsuomalaisille mahdollisuus vaikuttaa ruotsinsuomalaisiin liittyviin asioihin.

Tiedotus
Göteborgin Kaupungin tulee tiedottaa vähemmistöä näistä oikeuksista.

Göteborgin Kaupungin palvelukeskus vastaa suomeksi!

Göteborgin Kaupungin palvelukeskus (kontaktcenter) on puhelinpalvelu, johon voi esittää kysymyksiä suomeksi. Göteborgin Palvelukeskuksen tavoite on yksinkertaistaa kontaktia kaupungin kanssa ja antaa yksinkertaisella tavalla neuvoa ja opastusta Göteborgin kaupungin palveluista. Kun soitat Palvelukeskukseen, pyydä saada puhua suomea jonkun kanssa, tai sano sana “finska”.

Göteborgin Kaupungin Palvelukeskus
Ma–pe klo. 8–16.30
Puh. 031-365 00 00

VALOKUVAT: ANNA SIGVARDSSON & MOSTPHOTOS.COM

RUOTSINSUOMALAINEN NEUVOSTO ESITTÄYTYY

Haluatko nauttia suomenkielisistä elokuvista ja musiikista vapaa-ajallasi? Tahdotko kotipalvelua suomen kielellä vai toivotko lapsiesi oppivan suomea esikoulussa leikin ja laulun avulla?

Juuri näitä asioita valvoo ja edistää Göteborgin Kaupungin ruotsinsuomalainen neuvosto.

Haluatko vaikuttaa?

Haluatko olla mukana kehittämässä suomenkielistä esikoulua, vanhustenhoitoa tai kulttuuria Göteborgin kaupungissa? Ota yhteyttä viiteryhmiin

goteborgs.stads.sverigefinska.rad@goteborg.se

Göteborgin Kaupungin ruotsinsuomalainen neuvosto!

Göteborgin Kaupungin ruotsinsuomalaisen neuvoston tehtävänä on seurata suomenkielisen ja kaksikielisen palvelun kehittymistä kaupungin sisällä. Tämän lisäksi neuvoston ruotsinsuomalaiset jäsenet saavat äänensä kuuluville koskien vähemmistölle tärkeitä kysymyksiä ja niiden edistämistä kaupungin toiminnoissa. Neuvoston työkenttää rajaavat vähemmistölaki (2009:724) sekä kaupungin suomen kielen hallintoalueen toimintasuunnitelma. Nämä asettavat seuraavat pääasialliset tavoitteet kaupungin työlle: suomenkielisen esikoulutoiminnan ja vanhustenhoidon tarjoaminen sekä kulttuurin ja kielen elvyttäminen. Mitä tämä tarkoittaa käytännössä? Siitä vähemmistö keskustelee poliitikkojen ja virkamiesten kanssa neuvostossa.

NEUVOSTO ON kunnanvaltuuston perustama ja sen tehtävänä on tukea kaupungin poliitikkoja ja virkamiehiä näiden työssä. Neuvosto järjestää kerran vuodessa avoimen kokouksen, jonne kaikki ruotsinsuomalaisten asioista kiinnostuneet ovat tervetulleita. Kokouksista ilmoitetaan suomen- ja ruotsinkielisissä medioissa. Neuvoston kaksikieliset pöytäkirjat löytyvät osoitteesta *goteborg.se/suomeksi*.

Neuvoston alla toimii myös kolme viiteryhmää, jotka ovat kaikille avoimia: Kulttuuri, Vanhustenhoito ja Kieli ja koulutus. Jos tahdot olla mukana viiteryhmässä, lähetä sähköpostia osoitteeseen *goteborgs.stads.sverigefinska.rad@goteborg.se*. Viiteryhmissä käydään keskustelua siitä, mitä palveluja ja toimintaa ruotsinsuomalaisen neuvoston tulisi peräänkuuluttaa.

GÖTEBORGIN KAUPUNGIN RUOTSINSUOMALAINEN NEUVOSTO

- Göteborgin Kaupungin ruotsinsuomalainen neuvosto (Göteborgd Stads sverigefinska råd) on kunnanvaltuuston perustama yhteistyöelin ruotsinsuomalaisten vähemmistön ja kaupungin välillä.
- Neuvoston toimikausi on 2015–2018
- Neuvostossa on 12 ruotsinsuomalaisten edustajaa ja 7 poliitikkoa jokaisesta kunnanhallituksen puolueesta
- Neuvoston tehtävänä on valvoa kaupungin suomenkielistä palvelutarjontaa ja edistää ruotsinsuomalaisten kysymyksiä
- Suomen kielen hallintoalueen toimintasuunnitelma löytyy osoitteesta ***goteborg.se/suomeksi***

Neuvoston jäsenet

Ruotsinsuommalainen vähemmistö

1. Tarmo Ahonen, Sverigefinska skolan
2. Sirpa Kyllönen, Sverigefinska Riksförbundet GB Distrikt
3. Anneli Ylijärvi, Sverigefinska Riksförbundet GB Distrikt
4. Satu Rekola, Svenska kyrkan i Göteborg
5. Dani Söderling, Göteborgs finska ungdomsförening
6. Reino Pitkänen, Kyrkliga organisationer
7. Petra Palkio, Sverigefinska pedagoger
8. Martti Koivistoinen, Sverigefinska samarbetskommittén i Göteborg
9. Nuorisoehdokas, valitaan 29/9
10. Heli Henriksson Vasara, ordförande Referensgrupp kultur
11. Merja Heed, ordförande Referensgrupp äldreomsorg
12. Pirjo Hanski, ordförande Referensgrupp Språk och utbildning

Poliitiikot

13. Beatrice Toll (S), ordförande Göteborgs Stads sverigefinska råd
14. Arto Niskala (M)
15. Soili Brunberg (MP)
16. Yasmine Posio Nilsson (V)
17. Ann-Marie Beckman (L)
18. Inga-Lill Adolfsson (KD)
19. Robert Nyström (SD)

TEKSTI: SANNA POSTI SJÖMAN VALOKUVAT: LO BIRGERSSON

”Olen oppinut sen, että vaikuttaminen ei perustu valtaan”

HELI VAN DER VALK

Syntynyt: 1948
Asuu: Göteborgissa
Perhe: Kaksi aikuista lasta, kolme lastenlasta
Ammatti: Suomen kunniapääkonsuli Göteborgissa

HELI VAN DER VALK

Hänen isänsä sotatraumat ohjasivat hänen elämänvalintojansa ja kun hän yhdeksäntoistavuotiaana vieraili maailmanpolitiikan tukikohdassa, Valkoisen talon Ovaalihuoneessa, tiesi hän tahtovansa poliittiselle uralle. Jututimme Göteborgin kunniapääkonsuli Heli van der Valkia.

HELI VAN DER VALK on toiminut kunniapääkonsulin virassa viiden vuoden ajan ja kertoo, ettei hänellä ole ollut yhtään tylsää työpäivää. Konsuli kokee tärkeimmäksi tehtäväkseen seurata uutisvirtaa niin paikallisella, kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla.

– Olen aktiivinen sosiaalisissa medioissa: Twitterissä olen selkeästi työroolissani, tviittaan suomeksi Ruotsin tapahtumista ja ruotsiksi Suomen tapahtumista.

Heli van der Valkia pyydetään kunniapääkonsulin roolissa usein puhumaan seminaarien avajaisissa, Suomen itsenäisyyspäivänä tai esimerkiksi Sotalapsipäivillä.

– Pyrin sanoillani heittämään siemeniä kuulijan maaperään. Eli pitää olla jotakin sanottavaa, eikä se tule itsestään vaan kulloiseenkin asiaan tai tilanteeseen perehtymällä.

VAN DER VALK ON kymmenlapsisen perheen tytär Laihialta. Perheen pohjalaisessa maalaistalossa elettiin kuten perheissä siihen aikaan yleensäkin: lapset nukkuivat kerrossängyissä ja kävelivät tai hiihtivät kouluun, jonne oli matkaa pari kilometriä. Heli kuvailee lapsuuttaan ”normaaliksi sen ajan lapsuudeksi”, mutta perheen yllä roikkui synkkä varjo. Isä Eino oli sotaveteraani. Mies, jonka Helin äiti Helvi sai sodasta takaisin, ei ollut sama mies, jonka hän oli talvi- ja jatkosotiin vastahakoisesti päästänyt.

– Kutsun itseäni sotalapseksi, vaikka olen syntynyt sodan jälkeen. Oli pelottavaa kuulla isän huutavan unissaan. Annoin isälle hiljaisen lupauksen siitä, että teen kaikkeni, ettei se, mitä hän joutui kokemaan, tapahtuisi uudestaan.

JUURI TÄMÄ LUPAUS ON ohjannut Heli van der Valkin tietä. Hän tahtoi maailmalle ja oli siksi reipas koulussa pystyäkseen jättämään kotikuntansa taakseen. Lentolipun hänelle lähetti lopulta yksi maailman legendaarisimmista lehtimiehistä, *Readers Digest*-lehden perustaja DeWitt Wallace.

Vuosi oli 1968 ja DeWitt Wallace halusi oppia lisää Pohjoismaista. Hän perusti minnesotalaiseen Macalester Collegeen stipendin, joka jaettiin kymmenelle nuorelle opiskelijalle, yhdelle tytölle ja pojalle jokaisesta Pohjoismaasta. Stipendiin sisältyi kiertomatkoja Yhdysvalloissa ja kahden lukukauden college-opinnot. Seitsemän tuhatta kilometriä New Yorkista isän sotatraumat polttoaineenaan, 19-vuotias Heli van der Valk kirjoitti hakemukseen vaaditun esseen aiheesta ”Rauha on saavutettavissa”. DeWitt Wallace ei voinut vastustaa sitä ja Helistä tuli yksi stipendin saajista.

– Se oli fantastista. Meidät vastaanotti New Yorkin pormestari ja vierailin presidentin poliittisen neuvonantajan kotona. Hän vei minut Valkoiseen taloon, kävin Ovaalihuoneessa kauan ennen Monicaa, Heli van der Valk nauraa.

Palattuaan Suomeen Heli opiskeli kieliä ja poliittista historiaa Helsingin yliopistossa. Pohjoismaiseen kirjallisuuteen perehtyessään hän ihastui Hjalmar Söderbergin teksteihin.

– Tuntui kuin olisin tullut kotiin kun löysin Hjalmar Söderbergin, hän sanoo.

Maisterintutkinnon suoritettuaan Heli kävi Ulkoasiainministeriön kansainvälisten asioiden valmennuskurssin. Sieltä hänet poimittiin kansainväliseen pankkimaailmaan, ensin Helsinkiin, sitten Luxemburgiin.

LUXEMBURGIIN MUUTTONSA ALLA HELI tapasi hollantilaisen kemian insinöörin Tony van der Valkin tämän käydessä työmatkalla Helsingissä. Tonyn silloinen asemamaa oli Luxemburg, mutta hän oli jo ruotsalaistunut; hän oli aikoinaan saanut tutkimusstipendin Chalmersiin, minkä jälkeen Göteborgista oli tullut

»

hänen vakituinen asuinpaikkansa. Kun Heli sitten muutti Luxemburgiin, Tony oli häntä lentokentällä vastassa. Heistä tuli pari.

TONYN TYÖ TOI MEIDÄT vähitellen takaisin Göteborgiin. Elämä loksahti paikoilleen. Meille syntyi kaksoset, meistä tuli perhe.

Mutta perheonnea ei kestänyt kauan. Kahdeksan aviovuoden jälkeen Tonylla todettiin aivokasvain ja Helin elämä siirtyi täysin uusille raiteille.

– Tonyn lääkärit ennustivat, että hän eläisi muutaman kuukauden, mutta elämällä oli oma suunnitelmansa. Eteisessämme asui kuolema kahdeksantoista vuotta, Heli kertoo.

– Olen usein ajatellut, että tässä historia toistaa itseään. Äitini sai eri miehen takaisin sodasta, minä leikkauspöydältä. Tonyn tunnekeskus vaurioitui aivokasvaimesta. Kaikki tuttuus rapisi pois hänestä. Kotimme jakoi muuttunut mies, perheelle ventovieraalta tuntuva läheinen.

Tony van der Valk kuoli 2003. Heli työsti surua luennoimalla aivokasvaimista ja omaissurusta. Hän on myös koonnut ja kanssakirjoittanut kirjan samasta aiheesta. Miehen ollessa sairaana Heli työskenteli parin yhteisessä yrityksessä, ollen samalla järjestöaktiivi.
Juuri kirjoittaminen on ollut Helin lapsuuden unelma. Hän on suorittanut Poppiuksen toimittajadiplomin ja työskennellyt vapaana toimittajana. Hän on myös ”pöytälaatikkokirjailija”.

– Sieltä löytyy tekstejä, mutta en ole vielä uskaltanut näyttää niitä kenellekään, hän sanoo.

KUNNIAPÄÄKONSULINA HÄNEN työkenttäänsä kuuluvat sekä kulttuuri- että sosiaaliasiat.

– Koen ruotsinsuomalaisen kulttuurin tukemisen tärkeänä tehtävänä. Ja sen, että pidämme huolta suomenkielisistä eläkeläisistämme. He ovat osallistuneet ruotsalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rakentamiseen ja meidän kuuluu pitää huolta heistä hautaan saakka.

Heli van der Valk kertoo, että vuodet pääkonsulina ovat tuoneet nöyryyttä.

– Ajattelen lähinnä nöyryyttä sen edessä, mitä Suomesta Ruotsiin muuttanut työvoimasiirtolainen on kohdannut elämässään. Kipeä tosiasiahan on se, vaikka sitä ei vieläkään kaikki tajua, että sodan ruhjoma Suomi ei aikoinaan pystynyt huolehtimaan omistaan. Moni lähti lahden taakse pakosta tai paremman elämän toivossa – ja koki tulleensa hylätyksi lahden molemmin puolin. Kaikki tämä on noussut tietoisuuteeni vasta konsulikaudellani. Kokemusmaailmani on laajentunut. Haastan itseäni sanoittamaan asioita, joille ei ole löytynyt sanoja, hän sanoo.

– Olen myös oppinut sen, että vaikuttaminen ei perustu valtaan, vaan luottamukseen.

> *Koen ruotsinsuomalaisen kulttuurin tukemisen tärkeänä tehtävänä”*

TEKSTI: SANNA POSTI SJÖMAN VALOKUVAT: RIA LIDÈN

Suomalainen torstai kannustaa senioreita

Angeredissa Lövgärdetin tapaamispaikalla järjestetään kerran kuussa ”Suomalainen torstai”- tapahtuma, joka tarjoaa ohjelmaa vanhemmalle suomenkieliselle väestölle. Päämääränä on tarjota yhä useammalle suomea puhuvalle vanhukselle mahdollisuus ottaa osaa kulttuuriinsa, omalla kielellään

Göteborgin Kaupungin vanhustenhuolto on osa suomen kielen hallintoaluetta ja se järjestää Göteborgissa, yhteistyössä suomalaisten yhdistysten kanssa, ”Suomalainen torstai”- tapahtumia. Yhdistykset vastaavat itse ohjelmasta ja syksyn aikana on esimerkiksi tarjolla sienituntemusta ja sienipiirakan leipomista, seuratanssia ja runo- ja lauluohjelmaa.

– Kun Lövgärdetin tapaamispaikka kutsui ruotsinsuomalaiset yhdistykset ensitapaamiseen, jossa idea esiteltiin ja toiveita eri tapahtumista kerättiin, oli vastakaiku yli odotusten. Paikalle saapui neljästätoista eri yhdistyksestä yli kaksikymmentä henkilöä, Tia Edlund, Göteborgin Kaupungin suomenkielisen vanhustenhoidon prosessijohtaja sanoo.

Tia Edlund toivoo, että Suomalainen torstai tarjoaa vanhuksille mahdollisuuden suomenkieliseen kanssakäymiseen.

– Että he oppisivat tuntemaan uusia ihmisiä ja saisivat tietoa Göteborgin rikkaasta yhdistyselämästä. Toivomme voivamme tarjota lisää areenoita, joissa voidaan puhua suomea ja näin ollen säilyttää ja kehittää suomen kieltä, sanoo Edlund.

Suomalainen torstai – tapahtuma toukokuussa Lövgärdetissä.

Ensimmäinen Suomalainen torstai järjestettiin toukokuussa. Se oli Edlundin mukaan hyvin onnistunut ja kunta toivoo voivansa jatkaa tapahtumia, sekä kehittää yhteistyötä suomalaisiin yhdistyksiin, joilla on hyvää tietoa kohderyhmiensä ohjelmistotoivomuksista. Toiveena on myös, että tulevaisuudessa yhä useammat kaupunginosat aloittaisivat vastaavia tapahtumia.

– Useat kaupunginosat ovat kiinnostuneita suomenkielisen toiminnan tarjonnasta ja joissakin kaupunginosissa sitä on ollut jo vireillä pitemmän aikaa. Lundbyn kaupunginosa tarjoaa jumppaa ja kuulapeliä suomeksi. Olisi tosi hienoa jos jokainen kaupunginosa tarjoaisi suomenkielistä ohjelmaa. Meidän tulee pitää sitä päämääränämme, sanoo Tia Edlund.

Suomalainen torstai syksyllä 2016:

13/10
Saanko Luvan Seuratanssijat
Tanssi suomalaisen musiikin tahtiin
klo. 11–13
Kahvitarjoilu 15 kr / henkilö

27/10
Götanmaan Kalevalaiset
Tule kuuntelemaan kun Merja Heed kertoon sienistä
klo. 11–13
Sienipiirakka 15 kr / henkilö

24/11
Klubi 13
Runo ja laulu
kl. 11–13
Kahvitarjoilu 15 kr / henkilö

Lövgärdetin tapaamispaikka (träffpunkt), Vaniljgatan 27

Löydä tänne: Ota bussi 75 tai 77 Angeredin centrumista Lövgärdetin centrumiin

Vapaa pääsy!

TEKSTI: SANNA POSTI SJÖMAN VALOKUVAT: UNGFIN.SE

Kielipaketti
innostaa monikielisyyteen

Göteborgin kunta jakaa ilmaisia Kielipaketteja lapsiperheille, joissa puhutaan – tai halutaan puhua – suomea. Paketin tarkoitus on tukea, edistää ja elvyttää suomen kielen käyttöä Ruotsissa.

Kielipaketti on Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liiton kokoama suomen kielen infopaketti. Paketti on tarkoitettu erityisesti niille lapsiperheille, joilla on entuudestaan jokin sidos suomen kieleen.

– Kielipaketissa on mukana kolmen eri ruotsinsuomalaisen perheen tarinat. Siinä on esimerkiksi yksi perhe, joka käyttää kotonaan suomea, ruotsia, englantia ja vietnamin kieltä, kertoo Tuuli Uljas, Ruotsinsuomalaisten Nuorten Liiton RSN:n puheenjohtaja.

– Siinä on myös pari julkkiskertomusta. Kronlöfin sisarukset kertovat haastattelussa, miten he ovat kasvaneet ruotsinsuomalaisina ja mitä ruotsinsuomalaisuus ja suomen kieli tarkoittavat heille.

KIELIPAKETISSA ON sekä käytännön vinkkejä, että tietoa monikielisestä arjesta. Kielipaketti kertoo myös suomen kielen asemasta kansallisena vähemmistökielenä sekä kielellisistä oikeuksista kuten suomenkielisestä esikouluopetuksesta sekä äidinkielenopetuksesta peruskouluissa.

– Se ei ole mikään ”Näin kasvatat lapsestasi monikielisen”-opas, vaan informaatio- ja inspiraatiopaketti, jossa on käytännön vinkkejä ja ohjeita sekä lisätietoa tarjoavien tahojen yhteystietoja, Tuuli Uljas toteaa.

RUOTSINSUOMALAISTEN NUORTEN Liitto toivoo ennen kaikkea, että Kielipaketti rohkaisisi perheitä käyttämään kieliä monipuolisesti. Kun vanhemmat ovat ylpeitä omasta kielestään ja kulttuuristaan, myös lapset oppivat arvostamaan niitä sekä omaa kulttuurista identiteettiään ja juuriaan.

– Me tietenkin toivomme, että paketin saisi mahdollisimman moni ruotsinsuomalainen perhe. Me olemme myyneet sitä noin 4 500 kappaletta kuntien, maakäräjien ja osittain myös suomiseurojen ja äidinkielenopettajien kautta. Tästä olemme todella iloisia.

PAKETIN MUKANA voi tilata myös vauvan ruokalapun:

– Se on ollut tosi suosittu. Se on vauvoille tarkoitettu ja siinä lukee ”syötä minulle suomea”. Se on tosi söpö!

VOIT TILATA ilmaisen kielipaketin Erica Porttilalta osoitteesta: *erica.joanna.porttila@orgryteharlanda.goteborg.se*

Lue lisää kielipaketista osoitteesta:
www.ungfin.se/sprakpaketet

Se ei ole mikään ‘Näin kasvatat lapsestasi monikielisen’–opas”

Tuuli Uljas

RUOTSINSUOMALAISET LAPSET

- Ruotsissa syntyy joka vuosi noin 100 000 lasta. Noin yhdeksällä prosentilla vauvoista on ruotsinsuomalaiset sukujuuret.
- Ruotsinsuomalaiset ovat yksi Ruotsin viidestä kansallisesta vähemmistöstä ja vähemmistölain perusteella heillä on erityisiä oikeuksia kielen ja sen käytön suhteen.
- Lain takaamiin oikeuksiin kuuluvat muun muassa suomen kielen opetus kouluissa ja mahdollisuus suomenkieliseen päivähoitoon sekä lapsen oikeus kehittää omaa kielellistä ja kulttuurista identiteettiään.

Lähde: ungfin.se

Syksyn lukupiiritapaamisissa Ylitaloa ja Köngästä!

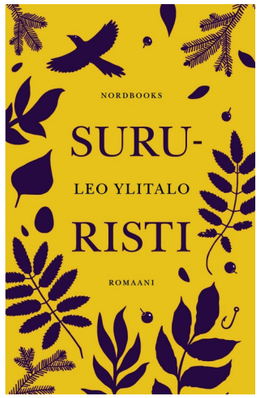

Kaupunginkirjastossa kokoontuva lukupiiri on avoin kaikille suomenkielisille kirjallisuuden harrastajille. Lukupiirin kirjat valitaan yhdessä. Syksyn ensimmäinen kokoontuminen on 16.10. klo.15.00, jolloin lukulistalla on Leo Ylitalon "Sururisti". Syksyn kirjat voit tilata lähikirjastoosi osoitteesta: *www.gotlib.goteborg.se*

Ryhmä tapaa kaupunginkirjaston sisäänkäynnin edessä sunnuntaisin klo. 14.45.

Syksyn lukujärjestys:

Sunnuntai 16.10. – Leo Ylitalo: Sururisti

Sunnuntai 13.11. – Heidi Köngäs: Hertta

Sunnuntai 11.12. – Kirja päätetään myöhemmin

Suomenkielinen satutuokio lapsille!

Pitääkö lapsesi suomalaisista saduista? Göteborgin Kaupunginkirjastonlastenosaston Tellus-huoneessa järjestetään lapsille satutuokioita kahtena lauantaina syksyn aikana. Satutuokiot ovat ilmaisia, eikä niihin tarvitse ilmoittautua.

Syksyn suomenkieliset satutuokiot:
Lauantaina 15.10. klo 14.00
Lauantaina 12.11. klo 14.00

Finnjävlar uusi ruotsinsuomalainen antologia ilmestyy syksyllä

Lokakuussa ilmestyy Finnjävlar-niminen antologia, joka sisältää kirjoituksia viideltätoista ruotsinsuomalaiselta. Kustantajansa Verbaalin mukaan kirja sisältää niin tunteellisia, humoristisia kuin vakaviakin tekstejä, jotka tulevat herättämään keskustelua muun muassa luokkakysymyksistä, identiteetistä, vähemmistöjen oikeuksista ja historiankerronnasta. Kirjoittajiin kuuluvat muun muassa **Susanna Alakoski, Eija Hetekivi Olsson, Mats Kolmisoppi, Seluah Alsaati, Kaisa Syrjänen Schaal ja Andreas Ali Jonasson.**

KIRJOITA SUOMEKSI – NUORTEN KIRJOITUSKILPAILU!

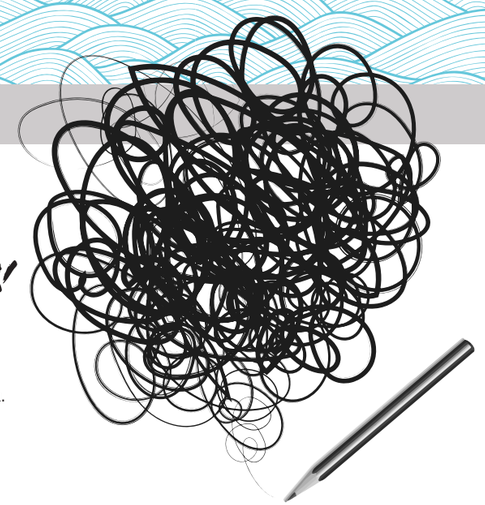

Kulttuuri.se järjestää 10–20-vuotiaille tarkoitetun kirjoituskilpailun. Kilpailuun voi osallistua runolla, tarinalla tai novellilla. Aihe on vapaa. Kilpailussa on kolme sarjaa: 10–12-vuotiaat, 13–15-vuotiaat ja 16–20-vuotiaat. Voittajien kesken jaetaan rahapalkintoina yhteensä 12.000 kruunua.

Kirjoita suomeksi – kilpailun kilpailuaika loppuu 23.10. Tekstit lähetään sähköpostiosoitteeseen: ***info@kulttuuri.se***. Lisätietoja: ***www.kulttuuri.se***

TEKSTI: SANNA POSTI SJÖMAN
VALOKUVAT: MAGNUS JANSON & MOSTPHOTOS.COM

Bio Roy näyttää suomalaisia elokuvia!

Göteborgin Bio Roy -elokuvateatterissa esitetään syksyllä suomalaisia laatuelokuvia. Valkokankaalla nähdään kolme suomalaista elokuvaa ruotsiksi tekstitettyinä. Lisätietoa osoitteesta: ***www.fhp.nu/Roy***
Syksyn suomalaiset elokuvat:

20.10. *Love Records – Anna mulle lovee*

On vuosi 1966 ja rock'n'roll valloittaa Suomen! Kaverukset Atte Blom, Otto Donner ja Christian Schwindt ovat kyllästyneet vanhoihin humppasäveliin ja levy-yhtiöiden ummehtuneeseen käsitykseen musiikista. He päättävät toimia ja perustavat levy-yhtiön toiveenaan uudistaa suomalainen musiikkimaailma.

17.11. *Tappajan näköinen mies*

Inkeriläinen paluumuuttaja ja entisen Neuvostoliiton spetsnaz-erikoisjoukkojen sotilas Viktor Kärppä on asettunut Helsinkiin. Kärppä haluaisi olla kunniallinen rakennusalan yrittäjä ja hyvä perheenisä, muttei yrityksistään huolimatta onnistu tässä. Menneisyys vetää Kärppää kohti yksityisetsivän uraa ja lain kiellettyä puolta.

15.12. *Jättiläinen*

Talvivaaran nikkelikaivos ja alueella nikkeliä louhinut yritys aiheuttivat skandaalin, joka ravisutti koko Suomea. Jättiläinen on näihin tapahtumiin perustuva fiktiivinen elokuva.

Uusi radiosarja ruotsinsuomalaisesta muuttoliikkeestä!

"Vain hetkeksi piti jäädä" on uusi seitsenosainen sarja, joka käsittelee Suomesta Ruotsiin muuttamisen syitä eri vuosikymmenillä. Sarjassa seurataan muuttoliikettä 1950-luvulta 2010-luvulle asti ja sitä, miten elämä uudessa maassa alkoi sujumaan. Kuuntele sarjaa Sisuradion nettisivuilla osoitteessa: ***www.sr.se/sisuradio***

BLÅ VITA BAND

Suomi 100 vuotta Göteborgissa

Sininen ja valkoinen ovat, paitsi Suomen, myös Göteborgin värit ja Göteborgissa järjestetäänkin suuri määrä Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhlavuoteen liittyviä tapahtumia ensi vuoden puolella.

Lisätietoa netissä sekä *Minä olen ruotsinsuomalainen* lehden joulukuun numerossa.

www.suomifinland100.fi

Uusia suomenkielisiä lomakkeita äidinkielenopetukseen ja esikouluun!

›› Göteborgin Kaupunki on julkaissut sekä uusia suomenkielisiä äidinkielenopetukseen tarkoitettuja hakemuslomakkeita, että hakemuslomakkeita esikouluun, perhepäivähoitoon (pedagogiseen päivähoitoon) ja vapaa-aikakotiin ruotsiksi ja suomeksi.

Lisätietoa osoitteista: ***www.goteborg.se/sprakcentrum ja www.goteborg.se/suomeksi***

Minä olen ruotsinsuomalainen elektronisessa muodossa!

›› Pidätkö lehdestämme, mutta lukisit sen mieluummin elektronisessa muodossa? Voit lukea Minä olen ruotsinsuomalainen -lehteä joko Göteborgin Kaupungin issuu-sivuilla tai tilata sen pdf- muodossa lähettämällä meiliä osoitteeseen: suomeksi@stadshuset.goteborg.se

Kirjoita meilin aiheriville ”Minä olen ruotsinsuomalainen pdf-muodossa” ja lähetämme sen sinulle meilitse.

www.issuu.com